No. 260. 1848.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 3,00; voor de buitensteden *f* 3,50; franco door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. franco te adresseren aan het Bureau dezer Courant.

VRIJDAG, 25 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

BUITENGEWOON NUMMER.

AMSTERDAM, 24 Febr.

De vrees, die wij laatstleden Maandag uitteden, heeft maar al te spoedig bewijzen gevonden, dat zij gegrond was. Parijs is in beroering. Wij haasten ons, om onzen lezers door een buitengewoon nummer daarvan kennis te geven.

Wij hadden de meening gevuit, dat de oppositie niet meester zoude zijn van de beweging, die zij veroorzaken wilde. Het is maar al te waar.

Ten spijt van de overeenkomst tusschen het gouvernement en de oppositie getroffen, hebben de omstandigheden hen verder geleid, dan men wilde.

De regering zou het maal gedoogd hebben, ten einde de gelegenheid te vinden, om de regts-kwestie door de justitie te laten beslissen. En de oppositie zoude zich hebben bepaald bij eene vreedzame manifestatie.

Het program der oppositie, welks opstelling men ongelukkig aan een paar redacteuren van den *National* had toevertrouwd, heeft alles omver gestooten.

Dat program riep de nationale garde en de studenten op, en regelde den optogt. De oproeping en optogt waren in strijd met de wet. Het gouvernement werd dus genoodzaakt de manifestatie te verbieden. De oppositie zelve trad terug en deed een beroep op het volk, om het tot rust aan te manen. Het was te laat!

Reeds Maandag hadden er zamenscholingen plaats, en Dingsdag was gansch Parijs te been. De optogten van studenten en andere lieden, gepaard met allerlei oproerige kreten, hebben aanleiding gegeven tot botsingen, waarbij het bloed heeft gestroomd. Overal hoorde men den kreet: *weg met Guizot!* en dikwerf voegde men daarbij: *weg met Barrot!*

De berigten uit Parijs loopen tot 7 ure des avonds. Het volk begon barricades op te rigten, na alvorens op verschillende punten wapenmagazijnen te hebben ledig geplunderd. Eenige *charges* van de kavallerie, op het volk gedaan, hadden verscheidene gekwetsten en dooden op de plaats doen liggen, zonder eenig bekend gunstig resultaat.

Men verbeidt den uitslag met onrust. Veel zal afhangen van de houding der garde nationale. Het is te verwachten, dat de regering, die eene groote militaire magt ontwikkeld heeft, meester blijven zal; intusschen men kan en moet zich toch op alles voorbereid houden.

Wij laten hieronder de verschillende bij ons ontvangene berigten volgen.

PARIJS, 23 Februarij. Het reformistische feestmaal heeft geen plaats gehad. Het gouvernement heeft het nadrukkelijk verboden en de oppositie koos de wijze partij van zich aan de verordeningen der regering te onderwerpen, ofschoon zij tot elken prijs zich zoekt te wreken over de geleden nederlaag, en het middel, waartoe zij hare toevlugt heeft genomen, is niets meer noch minder dan dat zij het ministerie in staat van beschuldiging heeft gesteld.

Onze hoofdstad leverde dezen dag, gelijk zich wel denken laat, het schouwspel op van eene woelige, onstuimige zee. Van 10 ure des morgens hadden zich talrijke zamenscholingen in de straten gevormd. Eene onoverzienbare menigte, uit alle klassen der maatschappij bestaande, vervulde de boulevards van het hôtel des ministers van buitenlandsche zaken af tot aan de brug *de la Concorde*. Talrijke patrouilles nationale garde onderhielden den toegang. Men zag echter bijna geene linie-troepen noch kavallerie. Doch het hôtel van den heer Guizot werd door een sterk detachement linietroepen bewaakt. De menigte was nog kalm en als in stille afwachting van eene belangrijke gebeurtenis. Een weinig later werd de winkel van een geweermaker, nabij het plein *du Chatelet* geplunderd. De meeste winkels op de boulevards en de daarop uitkomende straten waren gesloten.

Allengs nam de menigte eene meer dreigende houding aan; eene patrouille municipale garde te paard werd met steenworpen begroet, hieruit ontstond een aanval, waarbij een man uit het volk een sabelhouw ontving. De menigte stond tot aan het plein de la Concorde, hetwelk door een sterk detachement municipale garde te paard was bezet. Een regement dragonders werd, met hun muziek voorop, naar de Kamer der Gedeputeerden gezonden, om te beletten, dat daar niemand binnendrong, dan de afgevaardigden, voorzien van hunne medailles en de dagbladschrijvers met hunne toegangs-billetten.

Ten 9 ure kwamen de studenten en eenige genoodigde leden van het feestmaal in het *Quartier-Latin* bijeen.

Ten half elf begon de beweging. Vier nationale garden aan het hoofd van 1000 of 1200 jonge lieden doorkruisten de boulevards, het plein *Vendôme* en de naburige straten, onder het zingen van de *Marseillaise*, het *Lied der Girondisten: Mourir pour la patrie*, en andere liederen.

Eene andere troep, aan welker hoofd een vaandel, van een veelkleurigen neusdoek gemaakt, werd vooruit gedragen, doorliep dezelfde wijken.

Voorbij het ministerie van buitenlandsche zaken komende, schreeuwden zij luidkeels: »weg met Guizot, den man van Gend! Leve de hervorming!" Op dat oogenblik verschenen eenige municipale garden te paard en op de boulevard des capucines, der Magdalena-kerk en in de rue Roijale vielen zij op het volk aan en dreven het uiteen.

Ten 11 ure trokken de studenten in een langen optogt langs den regter oever der Seine en gingen in de bureaux der hevigste oppositie-bladen, de *National*, de *Réforme*, enz. een bezoek afleggen. Een feestmaal zou nabij het Pantheon gehouden worden.

De leden der oppositie, die zich naar de Kamer begaven, werden levendig toegejuicht en begroet. Ten één ure, bevond zich bijna geheel de Kamer der Gedeputeerden bijeen onder de colonnade, tegenover de Pont-Roijal.

Ten vier ure vernam men, dat het voorname koninklijke wapenmagazijn van Le Page door het volk geplunderd is. De straat St. Honoré was hier en daar door middel van omgehaalde rijtuigen gebarricadeerd. Een regement dragonders viel op de markt St. Honoré en de rue Neuve des Petits-Champs met de sabel in de vuist op het volk aan. Een rijtuig vol gekwetsten is naar een der gasthuizen gereden. In de geheele hoofdstad heerscht eene vreesselijke gisting.

Alle de ambtenaren aan de ministeriën zijn geconsigneerd. Een oogenblik hoorde men op de Boulevards en in de rue de la Paix den kreet: *Te wapen!* Te midden van al die gebeurtenissen schreeuwt men in alle straten van Parijs: *Leve de hervorming! Weg met Guizot!* Alle troepen, zoowel voetvolk als cavallerie, zijn op de been in de kasernen van Parijs en de omstreken.

In de militaire school, alwaar zich een aanzienlijk artillerie park bevindt, zijn de kanonniers bij hunne stukken, gereed om te vertrekken.

Alle officieren van den generalen staf zijn gereed. Het bureau van den prefect van politie is vol municipale garde en politie agenten.

Tot het vertrek van den post van gisteren hadden er nog geene inhechtenisnemingen plaats gehad. Ofschoon een bijzonder schrijven het tegendeel meldt en tevens verzekert, dat men eene aanzienlijke hoeveelheid schietkatoen had ontdekt.

De beweging nam een dreigend karakter aan in de omstreken van het paleis Bourbon, alwaar de menigte door de openbare magt werd mishandeld.

Men zegt, dat de heer Duchatel aan alle prefects bevel gezonden heeft om alle reformistischen feestmalen door kracht van wapenen te keer te gaan. Parijs zelf is thans een waar kamp. Meer dan 100.000 man is aldaar vereenigd en de strengste maatregelen waren verordend.

De laatste berigten uit Parijs ontvangen loopen tot 7 ure des avonds. Men vocht in de straten, de nationale garde was opgeroepen, en men ging den nacht met angst te gemoet.

Alvorens tot het besluit te komen, of de oppositie van het maal zoude afzien, heeft zij ten huize van den heer Barrot eene levendige discussie daaromtrent gehouden. De invloed van den heer Thiers heeft de kwestie doorgehakt. Hij zou gezegd hebben: »Wij staan op het punt, om een bloedbad te veroorzaken, of ons belagchelijk te maken. Als een goed burger kies ik het laatste."

Helaas! hij had niet meer te kiezen. Het gezegde zou den heer Thiers meer eer hebben aangedaan, als hij het acht dagen vroeger had gebezigd.

Immers de *Moniteur* bevatte eergisteren avond: 1e een dagorde van den luitenant-generaal opperbevelhebber der nationale garde van de Seine: 2e eene proclamatie en een besluit van den prefect van politie tegen de voorgenomen manifestie, en een bevel betreffende de zamenscholingen.

De opposite begreep derhalve, dat zij zich daartegen niet mogt of kon verzetten, en in de *National* verscheen eene verklaring der oppositie-leden, waarin zij protesteren tegen het geweld, dat men hun wilde aandoen, door eene bijeenkomst te verbieden, waartoe men vroeger vergunning verleend had, mits daardoor de openbare orde niet werd verstoord, latende verder de verantwoordelijkheid van de door de regering genomen maatregelen geheel voor hare rekening. Terwijl de oppositie de uitoefening van haar regt opschort, behoudt zij zich echter tegen over het volk plegtig voor dat regt langs alle constitutioneele wegen te doen gelden. Zij zal dien pligt niet verzaken, maar met meer vasthoudendheid dan ooit te voren, den strijd blijven voeren, dien zij heeft ondernomen tegen eene verdervende, gewelddoefenende en anti-nationale staatkunde. Door zich niet naar het feestmaal te begeven, volbragt de oppositie eene groote daad van gematigdheid. Zij weet, dat zij nog een schitterend blijk van geestkracht en regtvaardigheid zal moeten geven.

De acte waarbij het ministerie door de leden der oppositie in staat van beschuldiging zal worden gesteld, is van den volgenden inhoud:

»De algemeene commissie, belast met de regeling van het feestmaal van het 12e arrondissement, kennis genomen hebbende van de beraadslagingen van gedeputeerden der oppositie;

»Overwegende, dat de minister van Binnenlandsche zaken in de Kamer heeft verklaard, dat zij het feestmaal zou dulden, ingeval men zich één voor één derwaarts begaf.

»Dat men derhalve aan de ministers gelegenheid zou verschaffen om eene overtreding aan te wijzen en om door eene regtbank van eenvoudige policie een staatkundig regt te doen veroordeelen, dat de Kamers en het geheele land bezetten;

»Dat men alzoo de verlangens van het ministerie in de hand zou werken, en dat men ten voordeele van het ministerie eene soort van comedie zou vertoonen, onwaardig aan burgers, die doordrongen zijn van hun pligt.

»Overwegende bovendien, dat de algemeene manifestatie, waarbij de bevolking van Parijs zou te zamen stroomen, het ware karakter van het voorgenomen feestmaal zou daarstellen;

»Dat de door de militaire autoriteiten genomen maatregelen, diegenen voorzeker aan bloedige botsingen zullen blootstellen, die er in zouden blijven volharden om tegen de openbare magt eene gezamenlijke krachtsontwikkeling te bezigen;

»Dat de liefde tot het vaderland en de menschheid beide evenzeer gebieden dergelijke uitersten te vermijden;

»Diensvolgens heeft de commissie besloten, dat het feestmaal van Dingsdag zou worden verdaagd, zij laat aan het bestuur de verantwoordelijkheid over van de uittartingen die het gedaan, van het geweld dat het gepleegd heeft; zij bezit het volle vertrouwen, dat de acte van beschuldiging van een ministerie, dat de bevolking van Parijs tot op den rand van een burger oorlog heeft gebragt, morgen in de Kamer zal worden overgelegd, en dat Frankrijk vervolgens deswege geraadpleegd, door het gewigt zijner meening regt zal spreken over eene staatkunde, die sinds lang de verachting en verontwaardiging des lands heeft opgewekt."

'S Avonds 6½ uur. Zoo straks aangekomen berigten, gister morgen van Parijs verzonden, melden dat de nacht van Dingsdag op Woensdag rustig was afgeloopen. De ganschen nacht is Parijs door ontzagwekkende patrouilles doorkruisd geworden.

Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.